

[Jørgen Estrup]

men det er og bliver, efter at de overordnede hensyn til udviklingslandene er taget.

Jeg er helt sikker på, at der – sådan som vi også har forsøgt i den forløbne periode – kan skabes gode muligheder for udvikling af et konstruktivt samarbejde også med erhvervslivet, og der findes meget fine eksempler på tilpasset teknologi og på godt samarbejde, som vi skal udnytte. Men stadig er det sådan, som det sidste af kriterierne i Udenrigsudvalgets beretning var, at først skal de andre ting tilgodeses, derefter skal vi sikre os, at de danske leverancer er konkurrencedygtige; så er der også en åben vej.

Jeg synes, vi skal være opmærksomme på, at det, der gælder for danske erhvervsinteresser, jo ikke bare gælder i den bilaterale bistand; det skal også gælde i den multilaterale bistand. Jeg kan derfor måske være lidt betænkelig, hvis man nogle steder stiller strengere krav til de internationale organisationers hensyntagen til dansk beskæftigelse og til ansættelse af danskere, end vi ville gøre i de øvrige bilaterale dele af bistandsarbejdet.

Det er imidlertid ikke bare et spørgsmål om at hjælpe de fattigste lande og de fattigste befolkningsgrupper. Der er i høj grad også tale om, at der findes særlig udsatte områder, og at den regionale bistand derfor er noget, som vi er nødt til at se særligt på. Det er jo sådan, at hvis vi kan hjælpe et svagt land i en vanskelig region, hjælper det ikke nok, hvis regionen i øvrigt bliver plaget af alle mulige problemer. Problemerne er grænseoverskridende. Det bliver vi nødt til også at tage højde for.

I relation til den multilaterale bistand vil jeg desuden gerne tilføje, at vi skal være kritiske og konstruktive på én gang, men det er ikke blot et spørgsmål om at være det over for FN-systemet; det drejer sig også om EU's bureaukrati, og det drejer sig om Verdensbankens indsats. Nogle af os oplevede for nylig i Uganda beretninger om, hvordan Verdensbanken meget direkte blandede sig i opbygningen af et primært sundhedssystem, og hvor man må sige, at her er det altså ikke nok blot at se på privatisering, her gælder det faktisk også nogle grundlæggende værdier i forhold til, hvordan man sikrer den fattigste del af befolkningen.

Som en del af strategien indgår tankerne om et humanitært beredskab. Det er en nærliggende tanke i en tid, hvor vi ønsker internationali-

sering af det danske samfund, hvor vi skal kunne bære byrderne, at se, at vi skal løse problemerne – også uden for landets grænser. Men det er en balancegang, hvor vi skal finde en arbejdsdeling med dem, som allerede har en lang erfaring og er i gang med arbejdet i området. Den tror jeg også vi kan finde.

Jeg vil i den sammenhæng måske gerne give ministeren det råd, at man kunne overveje, om det er de ordinære ulandsmidler, som skal finansiere det, om det ikke kunne tænkes, nu, hvor vi har fået en miljø- og katastroferamme, at den passende kunne deltage i finansieringen.

Lad mig så blot slutte af med at sige, at dansk bistand fungerer jo ikke i et vakuum, den fungerer i et internationalt klima, og ikke mindst handelsforbindelserne er i den sammenhæng fuldstændig afgørende for, at dansk bistand også kan få den gennemslagskraft, som er tiltrængt. Derfor er det nødvendigt, at vi er opmærksomme på det, når der kunne være en sammenhæng, som kan forhindre, at dette sker, sådan som det i et vist omfang har været tilfældet med GATT-aftalerne, og vi bør også, når vi kan se, at GATT-aftalerne faktisk i nogen grad har været til skade for de afrikanske lande, overveje en kompensationsmulighed, f.eks. gennem gældsletelse.

(Kort bemærkning).

Kirsten Madsen (FP):

Den sidste bemærkning om, at GATT-aftalerne havde været til skade for visse afrikanske lande, har hr. Jørgen Estrup måske nogen ret i, men de har også været til gavn for mange ulandes videre handelsforløb. Det må hr. Jørgen Estrup så også erkende.

Det var dejligt at høre hr. Jørgen Estrup fortælle om NGO-mødet, og det interessante for mig var, at NGO'erne meget langt hen ad vejen gav ret i, at bistandshjælpen ikke var sagen, men at GATT-forhandlingerne faktisk var det. Derfor er hr. Jørgen Estrup altså i en situation, hvor det både er rigtigt og forkert, hvad han har sagt fra denne talerstol.

Så er der problemer, der er grænseoverskridende. Ja, dem er der mange af, rigtig mange endda; både miljø og ren migration eller folkevandring er grænseoverskridende, og hvad har hr. Jørgen Estrup så tænkt sig at gøre ved det?